

COLLEGE VAN TOEZICHT VAN DE NEDERLANDSE VERENIGING VAN PEDAGOGEN EN ONDERWIJSKUNDIGEN

17-09 Uitspraak van het College van Toezicht van de Nederlandse Vereniging van pedagogen en Onderwijskundigen (hierna: de NVO) inzake het klachtschrift van de heer X (hierna: klager) jegens mevrouw Y (hierna: verweerster)

Samenstelling van het College van Toezicht van de NVO

Leden hoorcommissie: mevrouw mr. drs. L.C. Mulder (voorzitter), mevrouw drs. C.E.H.M. Backhuijs-Raijmakers (lid), de heer mr. T.J. Dorhout Mees (lid) en de heer dr. F.C.P. van der Horst (lid).
Ambtelijk secretaris: mevrouw mr. J. Siemons

Het College van Toezicht (hierna: het College) heeft het volgende overwogen en beslist:

1. Verloop van de procedure en ontvankelijkheid

Op 27 december 2017 ontving het College een via de e-mail verzonden klachtschrift van klager gedateerd 21 december 2017. Op 29 januari 2018 verzocht het College aan klager om aanvullende informatie te verstrekken. Deze werd op 4 februari 2018 ontvangen. De klacht was daarmee op 4 februari 2018 volledig. Het College verklaarde het klachtschrift op 9 februari 2018 ontvankelijk.

Bij brief van 14 februari 2018 verzocht het College aan verweerster om binnen vier weken een verweerschrift in te dienen.

Verweerster zond in reactie hierop op 21 februari 2018 een e-mail aan het College. In deze mail stelde zij een aantal vragen over de procedure bij het College. Het College beantwoordde haar vragen in een e-mail van 2 maart 2018.

Het College ontving vervolgens het verweerschrift, gedateerd 7 maart 2018, op 9 maart 2018.

Bij e-mail van 10 mei 2018 gaf klager een nadere reactie op het verweerschrift.

Het College besloot om een hoorzitting te houden. De hoorzitting vond plaats op 30 mei 2018. Van de hoorzitting werd een verslag opgesteld. Het concept-verslag werd op 11 juni 2018 naar partijen gezonden ter controle op feitelijke onjuistheden. De reactie van klager was aanleiding het verslag op één punt te wijzigen. Het College stelde het verslag op 25 juni 2018 definitief vast. Een kopie van het definitieve verslag is als bijlage bij deze uitspraak gevoegd.

2. De feiten

Op grond van de stukken en van hetgeen ter zitting heeft plaatsgevonden, kan van het volgende worden uitgegaan.

1. Klager en de stiefdochter van verweerster zijn al lange tijd verwickeld in juridische procedures. De procedures betreffen het treffen van een omgangsregeling tussen klager en zijn zesjarige dochter en de erkenning van zijn biologisch vaderschap. De stiefdochter is de moeder van zijn dochter en heeft het gezag. Klager, de moeder en de zesjarige dochter hebben in deze procedures een eigen advocaat.

2. Bij e-mail van 6 december 2017 zond verweerster een e-mail aan de nieuwe advocaat van haar stiefdochter. In deze mail schreef zij, voor zover hier van belang, het volgende:

'Via (...) (de stiefdochter van verweerster; cursief CvT) begrijp ik dat u van mij als deskundige

advies wilt betreffende de omgang van vader met X (*de dochter van klager; cursief CvT*). Ik ben orthopedagoge en gedragsdeskundige en wil u vanuit mijn professie graag informeren over mijn visie op de situatie tussen X, vader en moeder.

Voorop gesteld dat deze kwestie al jaren lang aan de gang is en voor X een energievretend en negatief beïnvloedende situatie betreft, wil ik starten met mijn observatie dat deze aanhoudende kwestie ook voor moeder en haar gezin zeer negatieve gevolgen heeft in de vorm van ziekte, angsten, slapeloosheid, onzekerheid, verstoring van rust en duidelijkheid waardoor het een soort slopend proces wordt ook voor X. Ik hoop van harte dat u met uw ervaring en deskundigheid eindelijk een redelijke en passende omgangsregeling kunt bewerkstelligen die vooral X ongelooflijk ten goede zal komen.

Voorts wil ik benadrukken dat vader vooral door schoonfamilie wordt omringd, gesteund en gedreven. X vindt het altijd zéér vermoeiend om door zoveel volwassenen (vader woont bij schoonfamilie in en X heeft bij schoonfamilie in huis een kamertje) in het volledige middelpunt te moeten staan. Zij is vooral kind. En snapt dat zij een vader heeft. Maar vader ziet zij weinig alleen, zij zijn altijd daar en soms ondernemen ze zoveel dat ze doodmoe is na een bezoek. Zij is erg veel ziek geweest, vooral na bezoek bij vader en schoonfamilie. Vorig jaar leidde dat zelfs tot mijn advies er niet meer te slapen. Zij raakte in paniek als ze wist dat ze weer naar vader en schoonfamilie moest, ze schreeuwde en gilte dan dat ze niet bij haar moeder weg wou. Belangrijk om te weten is ook dat vader zelf nooit enig initiatief heeft getoond toen X geboren werd en dat het puur op initiatief van moeder was dat hij weer in haar leven kwam. Niet wetende dat hij een schoonfamilie achter zich had staan die zo gedreven vechten om X's aandacht en aanwezigheid.

Als u mij nu vraagt om advies, merk ik uit gesprekken met X, die niet regelmatig maar wel geregeld plaatsvinden, dat zij vooral behoefte heeft aan een liefdevolle omgeving, waarin mensen met respect en begrip voor elkaar omgaan. Dat is helaas al heel lang niet het geval. Vader en moeder kunnen niet communiceren op liefdevolle wijze. Daar is X de dupe van. Ondanks dit alles doet X het voor een kind van haar leeftijd en met alle ervaring die zij tot nu toe in haar leven heeft opgedaan, verbazingwekkend goed. Zowel op school als in het spel doet zij haar best, is zij alert, wijs en beschikt over veel gevoeligheid. Juist daarom vind ik het belangrijk dat zij serieus genomen wordt in haar wensen en levensfase gebonden stimulerende omgeving te verblijven. Dat is nu eenmaal vooral bij moeder. Moeder is haar voortdurende zekerheid, haar voorbeeld, haar grote liefde en toeverlaat. Vader zorgt niet echt voor haar, zijn haar laatste worden die ze me toevertrouwde: wat ik snap, als je kijkt naar het aandeel van schoonfamilie in het geheel. Maar daar draait het toch niet om, het draait om de vader. En het draait om ondersteuning van moeder, die vanaf nu de werkelijke waarheid boven water wil betreffende de acties en vooral niet acties van vader.

Hoogachtend,
(...), Orthopedagoge, Gedragsdeskundige'

3. De nieuwe advocaat stuurde de e-mail van 6 december 2017 naar de rechtbank die de juridische procedures behandelt tussen klager en de moeder van zijn dochter.

4. Op 21 februari 2018 zond verweerster een tweede e-mail naar de advocaat. Hierin staat -voor zover hier van belang- het volgende:

'1. In de betreffende mail heb ik verzuimd te vermelden dat ik de stiefoma ben van X. Ik ben gehuwd met de vader van (...) (*de stiefdochter van verweerster; cursief CvT*). Dat betekent dat ik u nooit onder mijn titel van orthopedagoge had mogen schrijven. Ik bied u daarvoor mijn oprechte excuses aan.

2. Ik heb mij in mijn email uitgelaten over de familie van de vriendin van (...) (*klager; cursief CvT*), de biologische vader van X. Ten onrechte heb ik dat de schoonfamilie genoemd, dat is niet correct want (...) (*klager; cursief CvT*) en zijn vriendin zijn niet getrouwd. Vermeld moet ook in deze dat ik het geschrevene niet zelf heb kunnen staven aan mijn eigen observaties of ervaring. Expliciet wil ik vermelden dat ik (...) (*de stiefdochter van verweerster; cursief CvT*) heb willen ondersteunen in het verwoorden.

3. Destijds heb ik u de email verzonden ter ondersteuning van uw visievorming op het dossier omdat u de nieuwe advocaat was van (...) (*de stiefdochter van verweerster; cursief CvT*) en zij mij vroeg u te berichten. Ik was mij er niet van bewust dat u de complete email zou gaan gebruiken in een rechtszaak. Het spijt mij dat ik nu vanuit mijn beroepsvereniging wordt aangeklaagd door de heer (...) (*klager; cursief CvT*), omdat er hier zaken met elkaar worden verward.'

5. Op 21 februari 2018 zond verweerster een brief aan klager. Hierin staat -voor zover hier van belang- het volgende:

'Vorige week vrijdag ontving ik van mijn Beroepsvereniging, de NVO, een klachtschrift dat u heeft opgesteld naar aanleiding van een email die ik heb verzonden betreffende X.

Proces

In Bijlage 1, "U heeft een klacht?", kunt u lezen dat het gebruikelijk is eerst een persoonlijk gesprek met de betreffende persoon aan te gaan. Ik heb het voor u uitgeprint zodat u het zelf kunt nalezen. Waarom heeft u dat niet gedaan?

(...)

Uitnodiging

Omdat ik u uiteraard de gelegenheid wil bieden uw verhaal te doen naar mij, nodig ik u van harte uit om naar mijn kantoor in Badhoevedorp te komen. Natuurlijk sta ik open voor een gesprek. U had het maar hoeven vragen.

Op vrijdag 2 maart van 9.00 tot 10.00 uur maak ik graag tijd voor u. Of, indien u dat beter schikt, op dinsdagmiddag 6 maart van 16.00 tot 17.00 uur.'

6. Klager en verweerster hadden geen gesprek op een van de twee door verweerster voorgestelde data.

3. Het standpunt van klager en de klachten

De klacht houdt in, zakelijk weergegeven, dat verweerster in strijd heeft gehandeld met de beroepscode van de NVO zoals deze op 1 januari 2017 in werking is getreden.

Klager heeft de volgende klachten over verweerster:

1. verweerster manifesteert zich in de e-mail van 6 december 2017 als onafhankelijk deskundige terwijl zij familie is van de moeder van zijn zesjarige dochter. Er is sprake van een ontoelaatbare vermenging van rollen;
2. in de rapportage geeft verweerster haar mening over klager, zijn vriendin en zijn schoonouders terwijl zij nooit met hen heeft gesproken. Verweerster kent alleen de visie van haar stiefdochter. Dit is ethisch niet verantwoord;
3. de e-mail van 6 december 2017 is ingebracht in de juridische procedures tussen hem en de moeder van zijn zesjarige dochter zonder dat de familieband tussen verweerster en de moeder bekend werd gemaakt. Verweerster heeft hiermee getracht de rechter zand in de ogen te strooien. Verweerster heeft de rechtbank misleid en gemanipuleerd. Bovendien heeft de behandeling van de procedures hierdoor vertraging opgelopen.

4. Het standpunt van verweerster

Verweerster voert in reactie op de klacht -zakelijk weergegeven- het volgende aan.

1. Verweerster begrijpt dat haar e-mail van 6 december 2017 mogelijkwijs de indruk heeft gewekt dat zij vanuit een professionele behandelrelatie haar mening heeft gegeven over de dochter van klager. Dit is een misvatting.

2. Zij heeft deze e-mail geschreven op verzoek van haar stiefdochter. Zij wilde hierin haar ervaringen met de zesjarige dochter van klager verwoorden richting de nieuwe advocaat van haar stiefdochter. Achteraf gezien, had ze beter moeten weten. Zij had in deze setting nooit deze e-mail mogen ondertekenen met haar professionele titel. In plaats hiervan had zij expliciet moeten vermelden dat zij gehuwd is met de vader van haar stiefdochter. Bovendien had ze zich nooit uit mogen laten over mensen met wie zij geen professionele contacten heeft gehad. Het spijt verweerster dat ze zo heeft gehandeld. Ze had attenter moeten zijn. Ze heeft van deze ervaring geleerd. In de toekomst zal zij de Beroepscode zorgvuldig naleven.

3. Verweerster heeft voorts gemeend haar verklaring onmiddellijk recht te moeten zetten. Zij heeft daarom op 21 februari 2018 een tweede e-mail gestuurd aan de betrokken advocaat. De advocaat heeft haar vervolgens telefonisch laten weten de rechtbank nog dezelfde dag te verzoeken de verklaring te verwijderen uit het procesdossier. Voorts heeft zij klager op 21 februari 2018 uitgenodigd voor een persoonlijk gesprek. Hierin wilde zij zijn bezwaren bespreken en hem persoonlijk haar verontschuldigen aanbieden voor haar handelen.

4. Verweerster betreurt het zeer hoe een en ander is verlopen. Zij biedt haar oprechte excuses aan aan iedereen die zij leed heeft aangedaan.

5. Nadere reactie van klager

Klager deelt in reactie op het verweerschrift nog mee dat hij de brief van verweerster van 21 februari 2018 niet heeft ervaren als een voornemen om haar excuses aan hem aan te bieden. Hij heeft de brief ervaren als aanvallend en beschuldigend. Er werd hem geen keuze gelaten voor een datum voor een eventuele ontmoeting. Hij mocht kiezen tussen twee data op zeer korte termijn.

6. Juridisch kader

Op het handelen van verweerster is de Beroepscode 2017 van de NVO van toepassing die op 1 januari 2017 in werking is getreden.

Artikel 1 van de Beroepscode 2017 bepaalt -voor zover hier van belang- het volgende:

‘3. De beroepscode is van toepassing op het handelen en nalaten van de pedagoog, ongeacht of hier een financiële vergoeding tegenover staat. (...)

4. De Beroepscode is niet alleen van toepassing op het handelen en nalaten van de pedagoog in professionele relaties. Maar ook op ieder ander handelen en nalaten van de pedagoog dat zijn weerslag kan hebben op professionele relaties, zoals uitlatingen in de (sociale) media en handelen in de privésfeer, voor zover de pedagoog zich uitdrukkelijk als pedagoog manifesteert.’

Artikel 23 van de Beroepscode 2017 bepaalt -voor zover hier van belang- het volgende:

‘4. De pedagoog aanvaardt geen opdracht waarbij de professionele relatie vermengd raakt, of kan raken, met de informele relatie die de pedagoog heeft met de cliënt. Zoals in die

gevallen waarin er tussen de pedagoog en de cliënt of een lid van het cliëntsysteem een familie-, liefdes- of vriendschapsrelatie bestaat.’

7. De beoordeling van de klacht

Het College overweegt als volgt.

Het College wijst er allereerst op dat het bij de tuchtrechtelijke toetsing van professioneel handelen er niet om gaat of dat handelen beter had gekund, maar om het geven van een antwoord op de vraag of de pedagoog bij het beroepsmatig handelen is gebleven binnen de grenzen van een redelijk bekwame beroepsuitoefening, rekening houdend met de stand van de wetenschap ten tijde van het klachtwaardig handelen en met hetgeen toen in de beroepsgroep ter zake als norm of standaard was aanvaard.

1. Vast staat dat de Beroepscode ook van toepassing is indien een pedagoog zich in de privésfeer uitdrukkelijk als pedagoog manifesteert. In het onderhavige geval is hiervan sprake. Verweerster is familie van klagers dochter maar stelt zich in de e-mail van 6 december 2017 op als ‘orthopedagoog en gedragsdeskundige’ en ondertekent de mail in deze hoedanigheid. In de mail geeft zij bovendien ‘vanuit haar professie’ haar visie op de situatie tussen beide ouders en hun dochter (de stiefkleindochter van verweerster). Er is sprake van een handelen van de pedagoog in de zin van artikel 1, derde lid en vierde lid van de Beroepscode 2017 waarbij verweerster zich uitdrukkelijk als pedagoog heeft gepresenteerd. De Beroepscode is in dit geval onverkort van toepassing.

2. De eerste klacht is dat verweerster de verschillende rollen die zij heeft niet kan scheiden. Verweerster presenteert zich in de mail als pedagoog, schrijft vanuit haar professie en maakt geen melding van haar privérelatie met de dochter van klager. Het is echter ondoenlijk om de rol van pedagoog te verenigen met de rol van stief-oma. Verweerster had dit moeten en kunnen weten. Dit klemt te meer nu sprake is van een aantal verzwarende omstandigheden. Allereerst schrijft verweerster haar mail in een explosieve setting. Beide ouders procederen al jaren over een omgangsregeling en de erkenning van klager als vader. Verweerster stuurt haar e-mail voorts niet naar een willekeurig iemand maar naar de nieuwe advocaat van haar stiefdochter. Verweerster had, zoals zij zelf ook schrijft, beter moeten weten en geen professioneel advies moeten geven over klager, haar stiefdochter en haar stiefkleindochter. Door dit toch te doen, geeft zij er blijk van haar rol van beroepsbeoefenaar niet te kunnen scheiden van die van familielid. Dit is tuchtrechtelijk verwijtbaar gelet op artikel 23, vierde lid van de Beroepscode 2017. Het College acht deze klacht gegrond.

3. Hetzelfde geldt voor de tweede klacht. Verweerster had in de mail geen uitspraken mogen doen over klager, zijn vriendin en zijn schoonouders omdat deze niet waren gebaseerd op eigen waarneming of onderzoek. Verweerster had klager voor de hoorzitting zelfs nooit ontmoet. Zij laat na dit in haar email te vermelden. Verweerster laat eveneens na om klager inzage te geven in de tekst van haar mail en om hem een kopie te sturen. Hierbij is van belang dat de beoordeling van verweerster uitpakt in het nadeel van klager. Klagers dochter zou na bezoeken aan haar vader doodmoe zijn en in paniek raken als ze naar haar vader moest. Klager zou niet echt voor zijn dochter zorgen. Er is sprake van een handelen strijdig met de Beroepscode 2017, meer specifiek met de artikelen 38 en 39. Deze klacht is gegrond.

4. De derde klacht is dat verweerster de rechtbank heeft gemanipuleerd en misleid door de mail van 6 december 2017 te versturen. Dit standpunt deelt het College niet. Mocht verweerster al hebben getracht de uitkomst van de juridische procedures te beïnvloeden in het voordeel van haar stiefdochter, acht het College het niet aannemelijk dat zij dit met opzet heeft gedaan of met kwade bedoelingen. Er is wel sprake van een verwijtbare onnadenkendheid.

Het is voorts mogelijk dat de juridische procedures vertraging hebben opgelopen met de inbreng van de email in het procesdossier. Echter, een direct causaal verband tussen de verzending van de e-mail en de kennelijk opgelopen vertraging is door het College niet vast te stellen. Deze klacht is ongegrond.

5. Wellicht ten overvloede merkt het College nog op dat verweerster geen blijk heeft gegeven van een groot reflecterend vermogen op haar eigen handelen. Dit blijkt uit het feit dat zij dit pas probeerde te corrigeren nadat zij in de onderhavige klachtprocedure betrokken was geraakt. Het College deelt het standpunt van klager dat de brief van 21 februari 2018 aan klager geen excuses bevat en dat de brief dwingend van toon is.

Pas in haar verweerschrift biedt verweerster voor de eerste keer haar excuses aan, ruim drie maanden na verzending van de desbetreffende e-mail. Ook tijdens de hoorzitting heeft verweerster meerdere keren laten blijken geen goed inzicht te hebben in haar professionele rol bijvoorbeeld door tijdens de hoorzitting te verklaren dat ze aanwezig was als stief-oma en niet als pedagoog. Het College heeft tijdens de hoorzitting niet de indruk gekregen dat verweerster helder is waar de schoen precies wringt.

8. Uitspraak

Het voorgaande overwegende komt het College tot de volgende uitspraak.

De klacht is op het eerste en het tweede klachtonderdeel gegrond en op het derde klachtonderdeel ongegrond.

Gezien de ernst van het verwijtbaar handelen van verweerster, legt het College de maatregel op van voorwaardelijke schorsing in de uitoefening van het lidmaatschap van de vereniging.

De voorwaarden waaronder de voorwaardelijk schorsing worden opgelegd, zijn dat:

- verweerster een regionale beroepscodebijeenkomst van de NVO bijwoont voor de volledige duur van de bijeenkomst;
- verweerster tevens minimaal zes uur supervisie geniet bij een gekwalificeerd supervisor waarin zij reflecteert op haar professioneel handelen in relatie tot de beroepscode. De supervisie moet worden afgesloten met een door de supervisor goed te keuren reflectieverslag.

De termijn voor het voldoen aan de voorwaarden is vastgesteld op één jaar en vangt aan op de eerste dag na het onherroepelijk worden van deze uitspraak.

Indien verweerster niet binnen de gestelde termijn voldoet aan de voorwaarden, legt het College aan verweerster de maatregel op van schorsing in de uitoefening van het lidmaatschap van de vereniging voor een periode van twee jaar. Deze termijn vangt aan op de eerste dag na afloop van de hierboven bedoelde termijn van één jaar.

Aldus gedaan op 28 juni 2018 door het College van Toezicht.

mevrouw mr. drs. L.C. Mulder, voorzitter

mevrouw mr. J. Siemons, ambtelijk secretaris